

Aktualne zmiany prawne mające wpływ na obszar dystrybucji

Wisła, 29 marca 2023 r.

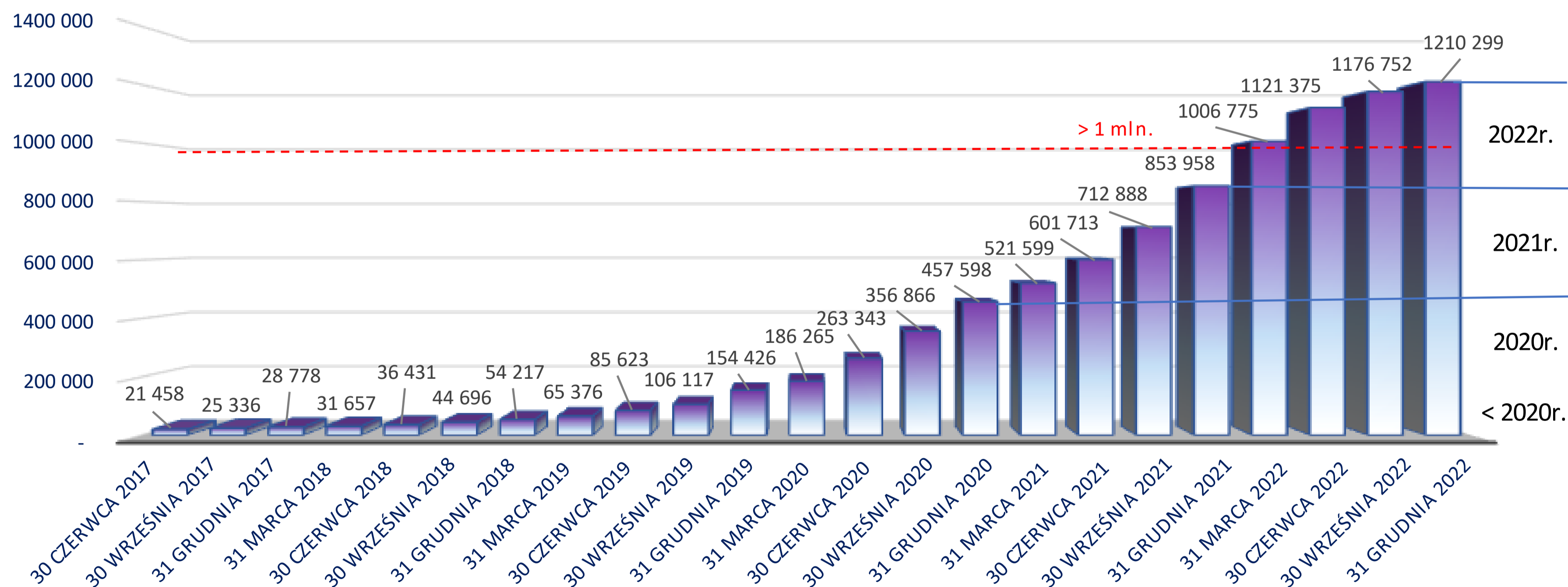
- **Straty energii** jako różnica między energią wprowadzoną do sieci, a energią odebraną z tej sieci.
- Straty **techniczne** – związane ze zjawiskami technicznymi i przepływem energii przez sieci:
 - straty prądowe
 - straty napięciowe
- Straty **nietechniczne**:
 - straty w licznikach, wynikające z progu rozruchu liczników
 - różnice powstałe z systemów ewidencji sprzedaży energii elektrycznej
 - straty powstałe w wyniku nielegalnego poboru energii elektrycznej
 - straty wynikłe z błędów układów pomiarowych.

Analiza strat pod kątem m.in. wpływu liczników zdalnego odczytu i generacji rozproszonej na poziom strat
- zmiany w prawie pod kątem dalszego rozwoju **generacji rozproszonej** oraz związane z **opomiarowaniem**.

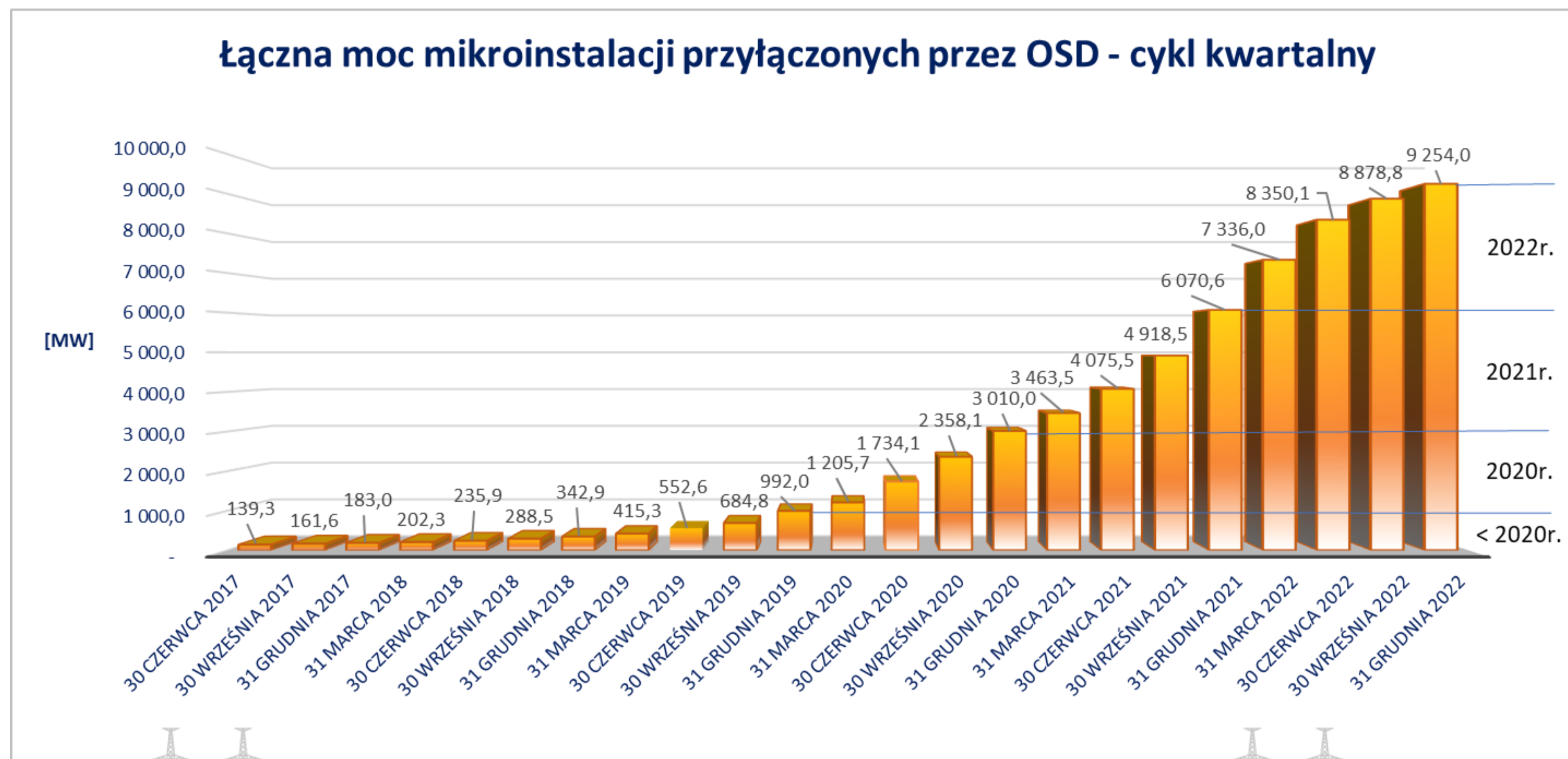
W ostatnich latach odnotowuje się **bardzo dużą dynamikę zrealizowanych przez OSD przyłączeń mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnych.**

Łączna liczba mikroinstalacji przyłączonych przez OSD- cykl kwartalny

Dynamiczny rozwój odnawialnych źródeł energii - liczba źródeł i moc w KSE

Łączna **moc mikroinstalacji PV** przyłączonych przez OSD na koniec 2022 r. **przekroczyła 9,2 GW.**

Scenariusz Inwestycje konieczne: inwestycje OSD wynikające z realizacji wymogów formalno-prawnych (aktualnych i przygotowywanych do wdrożenia), w tym w zakresie przyłączy odbiorców i wytwórców energii elektrycznej (w szczególności z OZE)

Planowane efekty przy realizacji Scenariusza Inwestycje konieczne:

- **Rozwój sieci** niezbędny dla przyłączania OZE, magazynów energii, elektromobilności - **zwiększenie mocy zainstalowanej OZE** (z udziałem prosumentów) do ok. 50 GW, tj. o ok. 230 %, udział OZE w miksie energii elektrycznej na poziomie 50 % w horyzoncie do roku 2030 (z uwzględnieniem mocy przyłączanej do sieci PSE),
- **Cyfryzacja i automatyzacja sieci i usług** (smart grid), **zwiększenie elastyczności sieci**, wsparcie transformacji rynku energii (aktywności uczestników rynku, rozwoju nowych produktów i usług),
- **Liczniki Zdalnego Odczytu:**
 - 100% (18 mln) liczników rozliczeniowych do końca 2030,
 - 100% (ponad 250 tys.) liczników bilansujących w stacjach SN/nN do 2025,
- **Przyłączenia** - realizacja strategicznych inwestycji przyłączeniowych, wzrost liczby odbiorców przyłączonych do sieci o ponad 10%,
- **Zmiana struktury sieci WN i SN z napowietrznej na kablową** - osiągnięcie udziału linii kablowych w liniach SN w wysokości ok. 42 % do 2030.

Zmiany wprowadzone:

- przyłączenia komercyjne
- PV z magazynem energii

Zmiany projektowane:

- cable pooling
- ułatwienia dla przyłączy biogazowni
- wykorzystanie linii bezpośredniej
- spółdzielnie energetyczne, klastry energii, obywatelskie społeczności energetyczne
- prosument „lokatorski”

- **Status:** ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Zmiana obowiązująca od dnia następującego po dniu ogłoszenia.

- **Przepis**

11. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci lub przyłączenia w pierwszej kolejności instalacji odnawialnego źródła energii, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy.

*12. Jeżeli **odmowa nastąpiła z przyczyn ekonomicznych**, w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1¹, przedsiębiorstwo energetyczne podaje także **szacowaną wysokość opłaty**, o której mowa w ust. 9, wraz z informacją o **możliwości zażądania przedstawienia sposobu kalkulacji tej opłaty**. Przedsiębiorstwo energetyczne na żądanie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci w terminie 14 dni informuje ten podmiot o sposobie kalkulacji opłaty z wyszczególnieniem istotnych elementów nakładów inwestycyjnych przyjętych do kalkulacji opłaty.”*

9. W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w ust. 1, może zawrzeć umowę o przyłączenie do sieci ustalając w tej umowie opłatę za przyłączenie w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci.

9a. Budowę i rozbudowę odcinków sieci służących do przyłączenia instalacji należących do podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci może – w uzgodnieniu z przedsiębiorstwem energetycznym – zapewnić podmiot ubiegający się o przyłączenie.

- **Status:** ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Zmiana obowiązująca od dnia następującego po dniu ogłoszenia.

- **Przepis**

8d¹². W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej mikroinstalacji, o której mowa w ust. 8d⁴, nie wlicza się mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej, o ile:

- 1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej,*
- 2) łączna moc możliwa do wprowadzenia do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej – jest nie większa niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji.*

Prace legislacyjne na rzecz wypracowania rozwiązań m.in. w zakresie **cable pooling**:

- współdzielenie infrastruktury elektroenergetycznej pomiędzy instalacje oparte o różne technologie OZE,
- przyłączanie większej mocy przyłączeniowej bez konieczności rozbudowy sieci elektroenergetycznych i obniżenie liczby wydawanych odmów przyłączenia do sieci
- spłaszczenie profilu produkcji poprzez łączenie różnych rodzajów źródeł wytwórczych w danym punkcie przyłączenia.

- W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biogazu, energii elektrycznej z biogazu, ciepła z biogazu lub biometanu z biogazu, wyposażonej w magazyn biogazu, wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV może zawierać **oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie o zobowiązaniu do bezwarunkowego ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej w okresach doby i roku, na zasadach ustalonych przez przedsiębiorstwo energetyczne**, do którego sieci elektroenergetycznej ta instalacja ma zostać przyłączona, **przy jednoczesnym zagwarantowaniu przez to przedsiębiorstwo możliwości wprowadzania energii do sieci z maksymalną mocą przyłączeniową instalacji przez co najmniej 12 godzin w ciągu doby.**
- Przy ocenie technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia instalacji w zakresie dostępnej mocy przyłączeniowej przedsiębiorstwo energetyczne w pierwszej kolejności bierze pod uwagę **wpływ takiej instalacji na sieć elektroenergetyczną bez uwzględnienia zobowiązania do bezwarunkowego ograniczenia mocy** wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, zadeklarowanego przez podmiot ubiegający się o przyłączenie w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 2e.
- W przypadku gdy przygotowana ocena technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, potwierdziła brak co najmniej jednego z tych warunków, przedsiębiorstwo energetyczne ponawia taką ocenę, przy czym przy ocenie technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia instalacji **bierze pod uwagę wpływ takiej instalacji na sieć elektroenergetyczną z uwzględnieniem zobowiązania wnioskodawcy do bezwarunkowego ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej**, zadeklarowanego przez podmiot ubiegający się o przyłączenie w oświadczeniu.
- W przypadku wydania warunków przyłączenia „z oświadczeniem o ograniczeniu”, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej ustala w umowie o przyłączenie **szczegółowe zasady wprowadzania ograniczeń mocy** wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, w tym **określa okresy doby w poszczególnych miesiącach roku dla ich wprowadzania.**

Linia elektroenergetyczna łącząca:

- **wydzieloną jednostką wytwórczą z wydzielonym odbiorcą**, w celu bezpośredniego dostarczania energii elektrycznej do tego odbiorcy,
- **jednostkę wytwórczą**, w zakresie, w jakim jest wykorzystywana do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, z **przedsiębiorstwem energetycznym**, innym niż wytwarzające energię elektryczną w tej jednostce, **wykonującym działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną**, w celu bezpośredniego dostarczenia energii elektrycznej do ich własnych obiektów, w tym urządzeń i instalacji, podmiotów będących ich jednostkami podporządkowanymi w rozumieniu ustawy o rachunkowości oraz do odbiorców przyłączonych do sieci, urządzeń i instalacji tego przedsiębiorstwa.

wydzielona jednostka wytwórcza

- jednostka wytwórcza, z której cała wytworzona energia elektryczna jest objęta bezpośrednim dostarczaniem energii elektrycznej do wydzielonego odbiorcy

wydzielony odbiorca

- odbiorca, który nie jest przyłączony do sieci elektroenergetycznej lub jest przyłączony do sieci elektroenergetycznej w sposób **uniemożliwiający wprowadzanie energii elektrycznej wytworzonej w wydzielonej jednostce wytwórczej** do tej sieci, lub spełnia warunki, wymagania i obowiązki, o których mowa w art. 7aa ust. 3 ustawy

bezpośrednie dostarczanie energii elektrycznej

- dostawy energii elektrycznej realizowane bez wykorzystania sieci elektroenergetycznej innej niż przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną

Obowiązki podmiotu posiadającego tytuł prawny do linii bezpośredniej:

- zarządzanie pracą linii bezpośredniej i jej utrzymanie
- zapewnienie ciągłości dostaw oraz odpowiednich parametrów jakościowych energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią
- na żądanie OSE, na którego obszarze działania jest zbudowana linia bezpośrednia, lub Prezesa URE, do udzielania informacji, w tym danych pomiarowych i innych danych technicznych, w celu zagwarantowania bezpiecznej i efektywnej eksploatacji oraz rozwoju sieci tego OSE
- zainstalowanie oraz zapewnienia prawidłowego działania układu pomiarowo-rozliczeniowego umożliwiającego określenie ilości energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią
- umożliwienie OSE dokonania odczytu danych pomiarowych z układu pomiarowo-rozliczeniowego, celem dokonania rozliczeń oraz kontroli prawidłowego działania tego układu.

Pobieranie energii elektrycznej za pomocą linii bezpośredniej nie ogranicza prawa odbiorcy do przyłączenia się do sieci elektroenergetycznej i pobierania energii elektrycznej z tej sieci, o ile jego urządzenia lub instalacje uniemożliwiają wprowadzanie energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej, do której odbiorca planuje się przyłączyć – wyjątki, kiedy można wprowadzić energię do sieci.

OPŁATA SOLIDARNOŚCIOWA – opłata ponoszona przez wydzielonego odbiorcę albo spółkę obrotu, do których jest dostarczana energia linią bezpośrednią w celu jej bezpośredniego doręczenia, wnoszona do OSE, do którego sieci odbiorca bądź spółka obrotu są przyłączeni, odpowiadająca udziałowi tego podmiotu w kosztach stałych za przesyłanie lub dystrybucję energii elektrycznej, w części niepokrytej innymi składnikami taryfy oraz opłatę na pokrycie kosztów utrzymywania systemowych standardów jakości i niezawodności bieżących dostaw energii elektrycznej – opłaty te są zależne od ilości energii dostarczanej linią bezpośrednią.

Budowa linii bezpośredniej „na zgłoszenie” składane do Prezesa URE, który weryfikuje możliwość wpisania linii do wykazu.

Projektowane zmiany:

- **spółdzielnie energetyczne** – szczegółowe przepisy obejmujące definicję, rozliczenia członków spółdzielni, obowiązki OSD związane m.in. z dostosowaniem umów i instalacją LZO,
- **klastry energii** - szczegółowe przepisy obejmujące definicję, prowadzenie rejestru, rozliczenia, obowiązki koordynatora klastra i OSD,
- **obywatelska społeczność energetyczna** – podmiot posiadający zdolność prawną, który opiera się na dobrowolnym i otwartym uczestnictwie, w którym uprawnienia decyzyjne i kontrolne przysługują członkom, udziałowcom lub wspólnikom będącym osobami fizycznymi, jst, mikro lub małymi przedsiębiorcami, które nie działają w ramach podstawowej działalności w sektorze energetyki, mający za główny cel zapewnienie korzyści środowiskowych, gospodarczych lub społecznych dla swoich członków, może prowadzić szeroki wachlarz działań;
- **prosument lokatorski** - na wniosek prosumenta energii odnawialnej wytwarzającego energię elektryczną w mikroinstalacji przyłączonej za licznikiem części wspólnej budynku wielolokalowego o przeważającej funkcji mieszkalnej o mocy nie większej niż moc przyłączeniowa tego całego budynku, w tym jego części wspólnej i części składającej się z indywidualnych lokali, i umiejscowionej na tym budynku, wartość depozytu prosumenckiego jest przelewana na wskazany rachunek bankowy na koniec danego okresu rozliczeniowego i przeznaczana wyłącznie na obniżenie opłat związanych z lokalami mieszkalnymi znajdującymi się w tym budynku lub innych budynkach o przeważającej funkcji mieszkalnej, których części wspólne są zarządzane przez podmiot posiadający status prosumenta energii odnawialnej.

Zmiany projektowane:

- projektowane zmiany dotyczące wdrożenia LZO i CSIRE – w tym doprecyzowanie, które LZO są zaliczane do obliczenia realizacji celu ustawowego, wskazanie elementów istotnych umowy zawieranej w celu realizacji procesów rynku energii oraz wymiany informacji rynku energii za pośrednictwem CSIRE
- zmiany dotyczące okresu legalizacji liczników - projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii zmieniający rozporządzenie w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych w zakresie wydłużenia okresu zgłoszenia po raz pierwszy do legalizacji ponownej liczników zdalnego odczytu wyprodukowanych i poddanych ocenie zgodności od dnia 1 stycznia 2024 r. - z 8 do 12 lat.

PTPiREE

Dziękuję za uwagę

mec. Katarzyna Zalewska-Wojtuś

zalewska@ptpiree.pl

